

**ИЗБОРНОМ ВЕЋУ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТА ПОЛИТИЧКИХ НАУКА**

Изборно веће Факултета политичких наука на седници одржаној 27. септембра 2018. године на основу образложене иницијативе Политиколошког одељења, донело је одлуку о расписивању Конкурса за ванредног професора за ужу научну област **Политичка теорија, политичка историја и методологија политичких наука** и именовало Комисију за припрему реферата о пријављеним кандидатима у саставу: **проф. др Драган Симеуновић**, редовни професор Факултета политичких наука Универзитета у Београду, **проф. др Иван Радосављевић**, редовни професор Факултета политичких наука Универзитета у Београду у пензији, и **др Живојин Ђурић**, научни саветник Института за политичке студије. Комисија је прегледала конкурсни материјал и, у складу са Законом о Универзитету, одговарајућим правилницима и критеријумима Универзитета у Београду и Статутом Факултета политичких наука, подноси Наставно-научном већу Факултета политичких наука Универзитета у Београду:

РЕФЕРАТ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА

I - О конкурсу

Конкурс за једног ванредног професора за ужу научну област Политичка теорија, политичка историја и методологија политичких наука објављен је 24. октобра 2018. године у публикацији о запошљавању Националне службе за запошљавање „Послови“, број: 800. Комисија је преузела конкурсни материјал 15. новембра 2018. и констатовала да се на конкурс пријавило двоје кандидата: Зоран Николић, доктор политичких наука и Ивана Дамњановић, доктор политичких наука. Утврђено је да пријава др Зорана Николића не садржи Изјаву о изворности и уверења о положеним испитима на основним и магистарским студијама, док пријава др Иване Дамњановић садржи све прописане елементе предвиђене Законом о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/17), Статутом Универзитета у Београду и Факултета политичких наука за избор у звање ванредног професора и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 192 од 01.07.2016. године, 195 од 22.09.2016, бр. 197 од 20.03.2017. и од 21.06.2017. и од 15.11.2017.године). Комисија се ипак одлучила да не елиминише пријаву др Зорана Николића на основу ових формалних недостатака, већ да узме у разматрање документацију коју је доставио.

II – О кандидатима

1. Др Зоран Николић

1.1 Биографија

Зоран С. Николић рођен је [REDACTED] године у Лозници. У том граду завршава основну школу и гимназију са одличним успехом. Носилац је низа награда савезног и републичког нивоа из области историјских наука и књижевности. Дипломирао је 1986. године на наставном смеру Факултета политичких наука у Београду, осамнаест месеци пре истека редовног рока студија, а потом 1997. године на истом факултету је магистрирао на теми *Милсово схватање елите власти*. На Факултету политичких наука у Београду је 2000. године одбранио и докторску дисертацију под називом *Перцепција политичке моћи*. Ментор на изради магистарске тезе и докторске дисертације Зорана Николића је био проф. др Драган Симеуновић.

Године 1986. запошљава се у лозничкој гимназији Вук Караџић где предаје социологију културе, марксизам, социологију и устав и права грађана. У звање доцента на предмету Општа социологија изабран је 2001. године на Правном факултету Универзитета у Источном Сарајеву, а 2006. године је на истом факултету изабран у звање ванредног професора за ужу научну област Теоријска социологија. У исто звање изабран је и на ФЕППС-у Универзитета Сингидунум 2007. године за ужу научну област Политикологија. Школске 2011/12. године ради на Академији за дипломатију и безбедност у Београду. Од школске 2014/15. године је у допунском радном односу на Академији лепих уметности у Београду, где је радио до школске 2016/17. године. Од 1997. до 2010. године је у хонорарном статусу ангажован на основим и последипломским студијама. Налази се у радном односу са пуним радним временом на Факултету за економију и инжењерски менаџмент у оквиру Универзитета Привредна Академија у Новом Саду, где је 2012. биран у звање редовног професора за ужу научну област Опште и правне науке. Др Зоран Николић је до сада објавио 16 књига и седамдесетак оригиналних и прегледних научних радова у земљи и иностранству. У досадашњој каријери је радио на 11 факултета, где је предавао политиколошке, социолошке, етичке и методолошке предмете. Др Зоран Николић је навео да говори енглески и руски језик, а да тренутно учи арамејски и првобитни језик прото-Срба – Сора.

Др Зоран Николић је доставио изузетно обимну библиографију као и већину радова који су у њој наведени. Увидом у приложену библиографију, као и достављене радове, Комисија је утврдила да велики број радова кандидата не спада у ужу научну област за коју је конкурс расписан – Политичка теорија, политичка историја и методологија политичких наука, као ни у научну област Политичке науке, дефинисану Правилником о научним, уметничким, односно стручним областима у оквиру образовно-научних, односно образовно-уметничких поља (Сл. гласник Републике Србије, бр. 114, 20. децембар 2017), већ у научне области Социолошке науке, Правне науке, Менаџмент и бизнис, и Филозофија.

1.2 Општи услов: Испуњени услови за избор у звање доцента

Законом, Статутом и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду прописано је, као општи услов, да за ванредног професора може бити изабран кандидат који је као општи услов испунио прописане услове за избор у доцента. Иако се ради о колеги који је биран у научна звања доцента, ванредног професора и редовног професора и који је радио и ради на угледним високошколским установама, с обзиром на то да се ради о првом избору у наставничко звање на Универзитету у Београду, Комисија је, у складу са већ установљеном праксом, заузела став да кандидат треба да задовољи критеријуме избора у звање доцента и ванредног професора према важећим нормама Универзитета у Београду.

Према Закону о високом образовању ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон и 73/2018), Члан 74, у звање доцента може бити изабрано лице које је претходне степене студија завршило са просечном оценом најмање осам (8), односно које има најмање три године педагошког искуства на високошколској установи, има научни назив доктора наука, односно уметнички назив доктора уметности, и има научне, односно стручне радове објављене у научним часописима или зборницима, са рецензијама, односно уметничка остварења (став б), а да у звање ванредног професора може бити изабрано лице које поред услова из става б. овог члана има и више научних радова од значаја за развој науке, у ужој научној области, објављених у међународним или водећим домаћим часописима, са рецензијама, односно више уметничких остварења у уметничкој области оригинално стручно остварење (пројекат, студију, патент, оригинални метод, нову сорту и сл.), односно руковођење или учешће у научним, односно уметничким пројектима, објављен уџбеник или монографију, практикум или збирку задатака за ужу научну, односно уметничку област за коју се бира и више радова саопштених на међународним или домаћим научним скуповима (став 8).

Као о *општи услов* за избор у звање доцента Правилник о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду наводи научни назив доктора наука из научне области за коју се бира стечен на акредитованом универзитету и акредитованом студијском програму у земљи или диплома доктора наука стечена у иностранству, призната у складу са Законом о високом образовању. Увидом у приложену документацију, односно оверене копије диплома које је кандидат доставио у складу са условима конкурса, Комисија је утврдила да је Зоран Николић 1986. године стекао стручни назив професор марксизма и социјалистичког самоуправљања завршивши одговарајући смер на Факултету политичких наука, са просечном оценом током студија 7,53; да је академски назив магистра наука стекао на Факултету политичких наука у Београду 1997. године, одбравивши магистарску тезу под насловом *Милсово схватање елите власти*; као и да је 2000. године на истом факултету одбранио докторску дисертацију на тему *Перцепција политичке моћи* и тиме стекао научни степен доктора политичких наука. На основу тога Комисија констатује да кандидат **др Зоран Николић јесте стекао научни назив доктора наука из научне области за коју се бира на акредитованом универзитету и акредитованом студијском програму у земљи, али да не**

задовољава законску одредбу по којој се захтева да лице које се бира у звање доцента има просечну оцену најмање осам на претходним нивоима студија.

Као *обавезне услове* за избор у звање доцента Правилник наводи:

1. Приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе.

2. Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода (ако га је било).

3. Објављен један рад из категорије М20 или три рада из категорије М51 из научне области за коју се бира.

4. Саопштен један рад на научном скупу, објављен у целини (М31, М33, М61, М63).

Кандидат није доставио оцене педагошког рада у периоду до 2012. године, али има велико наставно искуство на неколико факултета на којима је предавао од 2001. до 2006. године.

Др Зоран Николић је у периоду од 1999. до 2006. године објавио четири рада у часописима категорије М51, као и један рад који је у приложеној библиографији сврстан у категорију М24:

- Николић, Зоран, С., Становништво, *Српска политичка мисао*, 1-2, 1999, стр. 220-228. (М24)
- Николић, Зоран, С. Демократија: моћи и могућности, *Правни живот*, 12/2002, год. LI, књига 472, 2002, стр. 835-852 (М51)
- Николић, Зоран, С., Култура мира – један поглед, *Страни правни живот*, 12, 2003, стр. 25-41 (М51)
- Николић, Зоран, С. Једно промишљање слободе – бег од примитивизма, *Правни живот*, 12/2003, год. LII, књига 480, 2003, стр. 915-927 (М51)
- Николић, Зоран, С. Моћ у друштву – предмет социологије моћи, *Правни живот*, 12/2005, год. LII, књига 496, 2003, стр. 977-997 (М51)

Увидом у текст рада који је кандидат доставио, као и информацијама које су о овом тексту доступне у СОBISS систему, рад објављен 1999. је обиман приказ књиге Милоша Мацуре *Становништво*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1997, те се не може сврстати у категорију оригиналних или прегледних радова, већ у категорију научних критика и полемика, што повлачи, имајући у виду да овакви прилози по правилу нису рецензирани, и другачију категоризацију (М27 - научна критика и полемика у часопису ранга М24). Увидом у рад Комисија је такође установила да рад није из научне области Политичке науке. Услед тога се не може сматрати да овим радом кандидат испуњава трећи обавезан услов.

Комисија је увидом у рад „Демократија: моћи и могућности“, објављен у часопису *Правни живот* 2002. године установила да он припада својом тематиком научној области Политичке науке и да је објављен у часопису одговарајуће категорије. Чланак „Култура мира – један поглед“, *Страни правни живот*, 2003, такође највећим делом обрађује проблематику која припада научној области Политичке науке и објављен је у часопису одговарајуће категорије. И чланак „Једно промишљање слободе – бег од примитивизма“ припада по својој тематици научној области за коју је конкурс расписа и објављен је у часопису одговарајуће категорије. Чланак *Моћ у друштву – предмет социологије моћи*, објављен је у часопису одговарајуће категорије, али је Комисија на основу увида у текст рада закључила да рад није из области Политичких наука, већ из области Социолошких наука.

На основу овако утврђених чињеница, став је Комисије да кандидат **испуњава трећи обавезан услов за избор у звање доцента** на Универзитету у Београду јер има три објављена рада из категорије М51.

Кад је реч о четвртом обавезном услову, у приложеној библиографији су наведена три саопштења са научних скупова категорије М33 (саопштење са међународног скупа штампано у целини) објављена пре 2006. године:

- Николић, Зоран, С. *Демократија: моћи и могућности*, Научни скуп – Копаоничка школа, 2002.
- Николић, Зоран, С. *Једно промишљање слободе – бекство од примитивизма*, Научни скуп – Копаоничка школа, 2003.
- Николић, Зоран, С. *Моћ у друштву – предмет социологије моћи*, Научни скуп – Копаоничка школа, 2005.
- Николић, Зоран, С. *Феномен перцепције моћи*, Научни скуп – Копаоничка школа, 2006.

У COBISS систему је под насловом *Демократија: моћи и могућности*, пронађен само рад објављен у часопису *Правни живот*, који је већ прихваћен као један од радова којима је кандидат др Зоран Николић испунио претходни обавезан услов за избор у звање доцента, те не може поново бити узет у обзир. Исти је случај и са радом *Једно промишљање слободе – бекство од примитивизма*. Рад *Феномен перцепције моћи* објављен је у часопису *Социолошки годишњак* 2006. године, рад *Моћ у друштву – предмет социологије моћи*, у часопису *Правни живот*, 2005. године. Тиме је др Зоран Николић **испунио четврти обавезан услов за избор у звање доцента** на Универзитету у Београду.

Изборни услови дефинисани табелом Г2

1. Стручно-професионални допринос

1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству.

Др Зоран Николић је у периоду од 2005-2009. био уредник у часопису Зборник Правног факултета, Универзитет у Источном Сарајеву.

2. Допринос академској и широј заједници

1. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству

Др Зоран Николић је од 2006. до 2008. године обављао дужност продекана за наставу на Правном факултету Универзитета у Источном Сарајеву.

3. Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству

1. Руковођење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа.

Др Зоран Николић је 2005. године изабран за члана председништва Удружења „Наука и друштво“.

На основу свега изложеног, Комисија констатује да **кандидат др Зоран Николић испуњава изборне услове за избор у звање доцента** на Универзитету у Београду.

1.3 Обавезни услови за избор у звање ванредног професора

1. Искуство у педагошком раду са студентима, односно, од стране високошколске установе позитивно оцењено приступање предавању из области за коју се бира, уколико нема педагошко искуство.

У својој биографији кандидат др Зоран Николић је навео као почетак своје наставне каријере на високошколским установама 1997. годину, када је ангажован хонорарно на Факултету политичких наука у Београду. У наставничко звање доцента изабран је на Правном факултету Универзитета у Источном Сарајеву 2001. године. На Факултету политичких наука је од 2006-2009. био ангажован хонорарно у извођењу наставе. У истом периоду предавао је и на Правном факултету Универзитета у Источном Сарајеву, у звању ванредног професора. Од 2007. до 2009. године предавао је на Факултету за европске правно-политичке студије у Новом Саду, Универзитет Сингидунум, такође у звању ванредног професора. У истом звању је, у истом периоду, предавао на Економском факултету и Пољопривредном факултету Универзитета у Источном Сарајеву, од 2007-2012. и на Филозофском факултету истог Универзитета. Од 2008. до 2012. године предавао је на Факултету за производњу и менаџмент – Требиње, такође у саставу Универзитета у Источном Сарајеву. На истом универзитету је предавао и на Медицинском факултету у периоду од 2010-2012, такође у звању ванредног професора. У истом звању је од 2010. предавао на Факултету за економију и инжењерски менаџмент Универзитета Привредна академија у Новом Саду, где је 2012. године изабран за редовног професора. Током 2007. и 2011. године предавао је као ванредни професор и на Академији за

дипломатију и безбедност, а на Академији лепих уметности, Универзитет Унион, предавао је у звању редовног професора 2014. године.

Током своје академске каријере др Зоран Николић био је ангажован на великом броју предмета на основним, специјалистичким, магистарским, мастер и докторским студијама. На основним студијама предавао је предмете: Социологија, Социологија права, Социологија моћи, Општа социологија, Социологија села, Увод у социологију, Савремено српско друштво, Међународни политички односи, Социологија савременог живота, Типологија друштава, Пословна етика, Социјална екологија. На дипломским академским студијама предавао је следеће предмете: Социологија моћи, Социологија политике, Увод у политичке науке, Социологија, Избори и изборни модели, Политичка филозофија, Социологија политичких партија, Социологија културе, Социологија медија, Пословне комуникације. На нивоу последипломских студија био је ангажован на предметима Теорија политике, Феноменологија моћи и насиља, Методологија друштвених наука, а на нивоу мастер студија на предметима Методологија научно-истраживачког рада, Политички систем Европске уније. На докторским студијама држао је наставу из предмета Методологија научно-истраживачког рада.

2. Позитивна оцена педагошког рада (ако га је било) добијена у студентским анкетама током целокупног протеклог изборног периода.

Др Зоран Николић је приложио потврду о оцени педагошког рада само за једну школску годину – 2012/2013. са Факултета за економију и инжењерски менаџмент Универзитета Привредна академија у Новом Саду, те није могуће направити потпуни увид у оцену његовог педагошког рада за остатак изборног периода. На основним студијама, просечна оцена на предмету Социологија је била 9,81 а на предмету Пословна етика 9,47. На мастер студијама на предмету Методологија стручно-истраживачког рада просечна оцена је 9,68, а на предмету Политички систем Европске уније 10. Приложени документ не садржи број анкетираних студената нити податке о скали која је коришћена, али може се претпоставити да је највиша могућа оцена 10. На основу овога се може констатовати да просечна оцена педагошког рада др Зорана Николића у студентским анкетама за ову школску годину износи 9,74.

3. Објављена два рада из категорије М20 или пет радова из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира.

Др Зоран Николић је у библиографији навео девет радова сврстаних у категорије М20:

- Nikolić Zoran, Nikolić Maksimović Zorana, „The Social Context of Unemployment and Poverty in Serbia and the Autonomous Province in Vojvodina“, International Journal of Engineering and Science, Research/Inventy, Vol. 8, Issue 4, Sep. 2018. (M21)

Кандидат је овај рад пријавио као највише рангиран међу радовима објављеним у научним часописима, у категорији М21 (врхунски међународни часопис). Комисија је,

међутим, увидом у класификацију часописа на сајту <http://kobson.nb.rs> утврдила да се часопис не налази на одговарајућим листама, те да не испуњава услов за M21 категорију наведен у Правилнику о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача (часопис који је према ИФ2 рангиран у JCR у својој области наука међу првих 30% часописа). Даљом претрагом одговарајућих индексних база (WoS, SJR) Комисија није успела да пронађе податке о евентуалном рангирању овог часописа. Осим тога, увидом у текст рада који је кандидат приложио, Комисија је утврдила да рад није из научне области Политичке науке. Због свега наведеног, Комисија је мишљења да ово није један од радова којима кандидат може испунити услов за избор у звање ванредног професора.

- Nikolic, Zoran, Baker, Roozbeh (Rudy), „Between Politics and Science: The Dilemma of Reason”, *The Journal Jurisprudence*, vol. 22, Summer Term, July 2014, pp. 81-99. (M23)

Кандидат је овај рад пријавио у категорији M23. Правилник о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача ("Сл. гласник РС", бр. 24/2016 и 21/2017) прописује да овој категорији припада часопис који се налази на попису JCR, али према ИФ2 није у својој области наука рангиран међу првих 60% часописа, а у области друштвено-хуманистичких наука и часописи који се налазе у WoS-у, а немају ИФ, као и часописи означени као Q1 у SJR. Увидом у класификацију часописа на сајту <http://kobson.nb.rs> Комисија је утврдила да часопис *Journal Jurisprudence* јесте доступан преко HeinOnline сервиса, али да нема импакт фактор, те да не испуњава услове предвиђене Правилником. Часопис није пронађен претрагом у SJR нити WoS бази, тако да се не може категоризовати ни по овим критеријумима. Комисија на основу овога констатује да часопис не припада наведеној категорији. Комисија је увидом у рад, који је кандидат приложио, утврдила да рад припада научној области Политичке науке, те је стога учинила додатни напор да установи да ли се часопис *Journal Jurisprudence*, који излази у Аустралији, евентуално налази на националним листама на основу којих би се могао класификовати у M50 категорији. Међутим, часопис се не налази ни на једној од три листе које је Комисија консултовала: Excellence of Research in Australia; Australian Business Deans Council Journal Quality List, Australian Political Science Association Preferred Journal List. Стога је Комисија закључила да се ни овај рад без ваљаних доказа не може вредновати као рад M20 категорије, нити као рад категорије M51.

- Zoran Nikolic, Zorana Nikolic Maksimovic, „Applied Ethics and Modern Enterprises – One epistemological viewpoint“, *Chinese Business Review*, dec. 2017, Vol. 16 No. 12, pp. 581-593, doi: 10.17265/1537-1506/2017.12.001 (M23)

Рад је, према подацима које је доставио кандидат, у категорији M23. Увидом у класификацију часописа на сајту <http://kobson.nb.rs> Комисија је утврдила да часопис *Chinese Business Review* није рангиран на одговарајућим листама. Часопис није пронађен

претрагом у SJR нити WoS бази, тако да се не може категоризовати ни по овим критеријумима. Комисија је осим тога увидом у садржај рада који је кандидат доставио утврдила да рад није из научне области Политичке науке.

- Nikolic Zoran, Nikolic Maksimovic Zorana, „Collective Identities And Collective Pseudo Identities – Serbian Example”, *Chinese Business Review*, Nov. 2018, No. 12. (M23)

По тематици којом се бави овај рад припада научној области Политичке науке, али је објављен у истом часопису као и претходни рад, те из истих разлога не припада одговарајућој категорији. Стога не може бити један од радова на основу којих би се овај услов сматрао испуњеним.

- Николић, Зоран, С., „Становништво“, *Српска политичка мисао*, 1-2, 1999, стр. 220-228. (M24)

Овај рад је већ узет у обзир и разматран приликом утврђивања да ли кандидат испуњава услове за избор у звање доцента.

- Николић, Зоран, С. „Инструментализација национализма и проблем националног идентитета“, *Правни живот*, 14/2007, год. 56, књига 514, 2007, стр. 671-691 (M24)

Комисија је утврдила да је рад објављен у часопису категорије M24 и да, мада проблематици национализма и националног идентета приступа примарно из социолошке перспективе, по својој тематици припада научној области Политичких наука. У овом раду аутор полази од одређења нације, и то социолошког одређења, које супротставља Хобсбаумовом схватању нације као историјске категорије а не природне заједнице. Аутор веома детаљно представља ставове најуглашенијих аутора који су се бавили питањем настанка нације и њених суштинских карактеристика, као и различите друштвене и политичке околности које су одлучујуће допринеле формирању различитих савремених нација. Затим аутор разграничава концепт национализма од сродних категорија: нацизма, геноцида, ксенофобије, сепаратизам и иредентизам. У централном делу рада аутор утврђује услове и видове инструментализације национализма, аналитично их обрађујући. У завршном делу испитује последице изманипулисане инструментализације национализма, међу којима издваја обесмишљавање истинског националног осећаја, и ову последицу детаљно разрађује.

- Николић, Зоран, С. Неке особености методологије, метода и истраживања појава права, *Српска политичка мисао*, 1, 2011, стр. 347-365

Комисија је утврдила да је рад објављен у часопису M24 категорије, али је увидом у садржај рада установила да не припада научној области Политичке науке.

- Николић, З. „Ставови становника Војводине о начинима запошљавања и основним вредностима у друштву“, *Зборник Матице српске за друштвене науке*, 152, 2014, стр. 597-617

Комисија је утврдила да је рад објављен у часопису М24 категорије, али је увидом у садржај рада установила да не припада научној области Политичке науке.

- Николић, Зоран, С. „Плуралност и криза колективних идентитета“, *Дискурси*, ЦЕИР, година 1, број 1, Сарајево, 2011, стр. 217-237 (М26)

Категорија М26 је Правилником одређена као научна критика и полемика у међународном часопису, што, према одредбама истог Правилника, подразумева часопис М23 категорије. Комисија је утврдила да часопис *Дискурси* нема импакт фактор, да није реферисан у WoS-у нити у SJR бази. Такође се не налази ни на једној од релевантних националних листа, нпр. на листама часописа који су се узимали у обзир при избору у наставна звања на Универзитету у Београду. Како часопис не спада у М20 категорију, ни рад објављен у њему, било да је реч о оригиналном чланку, прегледном чланку, критици или полемици, не може бити сврстан у категорију М20. Комисија такође сматра да не може бити категоризован ни као М51 јер нема доступних података о рангирању часописа у националним оквирима, односно у Босни и Херцеговини где је објављен. Стога овај рад не може бити узет у обзир као један од радова којима се испуњава овај обавезни услов, иако спада у научну област Политичке науке.

Др Зоран Николић је приложио и седам радова у категорији М51:

- Николић, Зоран, С. Демократија: моћи и могућности, *Правни живот*, 12/2002, год. LI, књига 472, 2002, стр. 835-852

Комисија је овај рад прихватила као један од радова којима кандидат испуњава обавезне услове за избор у звање доцента.

- Николић, Зоран, С., Култура мира – један поглед, *Страни правни живот*, 12, 2003, стр. 25-41

Комисија је овај рад прихватила као један од радова којима кандидат испуњава обавезне услове за избор у звање доцента.

- Николић, Зоран, С. Једно промишљање слободе – бег од примитивизма, *Правни живот*, 12/2003, год. LI, књига 480, 2003, стр. 915-927

Комисија је овај рад прихватила као један од радова којима кандидат испуњава обавезне услове за избор у звање доцента.

- Николић, Зоран, С. Моћ у друштву – предмет социологије моћи, *Правни живот*, 12/2005, год. LI, књига 496, 2003, стр. 977-997

Комисија је овај рад разматрала у оквиру услова за избор у звање доцента и констатовала да не припада научној области Политичке науке.

- Николић, Зоран, С, Roozbah Baker R. Интелектуалци и политика, *Култура полиса*, 16, 2011, стр. 37-56

Комисија је увидом у категоризацију научних часописа надлежног министарства за 2011. годину утврдила да је рад коректно категоризован, а увидом у садржај рада и да је реч о раду из научне области Политичке науке. Аутори у овом тексту испитују улогу интелектуалаца у политичкој сфери, покушавајући да пронађе одговор на питање шта се дешава када интелектуалац уђе у политичку арену. Међу одређењима кључних термина – политике, науке, интелектуалаца – нарочито се истиче анализа карактеристика интелектуалаца. Затим аутори веома детаљно обрађују проблематичан однос између интелектуалца и политике супротстављајући две доминантне парадигме присутне у историји филозофије и социологије: да интелектуалци треба активно да учествују у друштвеном и политичком животу или да се уздрже од упуштања у борбу за моћ. У даљем тексту аутори разрађују међуоднос политике и науке, почевши од анализе различитих модела одлучивања, а затим своје истраживање конкретизују студијом случаја *Ханс Келсен, Врховни суд Пакистана и револуционарна легалност*, из чега извлаче закључак да истински интелектуалац мора тежити континуираном ширењу царства знања, а истовремено се клонити царства политике. Коначно, аутори закључују да уколико не постоји спремност да се постигну ирационални и проблематични компромиси моћ знања води ка објективној друштвеној немоћи, те да интелектуалци нису носиоци реалне друштвене моћи у савременим друштвима већ да стављају своје знање на располагање фундаментима моћи у друштву.

- Николић Зоран, Кретање незапослености и животног стандарда у Војводини од 2012. до 2014. године, *Култура полуса*, 26, 2015, стр. 405-426

Комисија је увидом у категоризацију научних часописа за 2015. годину утврдила да је рад у категорији М51, али је увидом у рад који је кандидат приложио констатовала да није из научне области Политичке науке.

- Николић Зоран, Царић Маријана, Преламање парадигми – Кунова, Поперова, Хусерлова и Гадамерова перспектива, *Култура полуса*, број 29, година XIII, 2016, стр. 407-420

Комисија је увидом у категоризацију научних часописа за 2015. годину утврдила да је рад у категорији М51, али је на основу садржаја рада који је кандидат приложио констатовала да није из научне области Политичке науке.

4. Оригинално стручно остварење или руковођење или учешће у пројекту.

Др Зоран Николић је приложио доказе о ангажовању на три научна пројекта:

- *Традиција, модернизација и национални идентитет Срба и на Балкану у процесу европских интеграција* (1709074), Центар за социолошка истраживања Филозофског факултета у сарадњи са центром за научна истраживања САНУ.

- *Решавање проблема незапослености на територији АП Војводине – одговор на социјална раслојавања уртокована новом глобалном рецесијом* (114-451-3609/2013-03), Аутономна покрајина Војводина, Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој, Универзитет Привредна академија у Новом Саду и Пољопривредни факултет у Новом Саду.
- *Међународне организације и њихов однос са Републиком Србијом*, Центар за стратешке студије, где је на позицији методолошког водитеља.

5. Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање.

Др Зоран Николић је током досадашње научне каријере објавио 17 монографских публикација – уџбеника и научних монографија. Највећи део чине уџбеници из области Социолошких наука, уз два уџбеника из Методологије научно-истраживачког рада, који не спадају у научну област Политичке науке, нити у ужу научну област Политичка теорија, политичка историја и методологија политичких наука. У научну област Политичке науке недвосмислено спадају следеће монографске публикације:

- Николић, Зоран, С. *Дихотомија: политика – демократија*, Наука и друштво, Београд, 1997.

Монографија *Дихотомија: политика – демократија*, обима 132 стране, подељена је структурно на Увод, четири поглавља и Закључна разматрања, као и библиографију. У Уводу аутор објашњава своју намеру да расветли тријадични однос између политике, демократије и слободе, узимајући у обзир постојеће теоријске парадигме. Ова тема је нарочито била значајна у моменту када је књига објављена, када је вишепартијски систем у Србији још у првој деценији свог развоја. У другом поглављу кандидат обрађује различита схватања политике, почевши од класика античке политичке мисли, а затим приказује и основна обележја политике током историје цивилизације. Посматрајући упоредо историју политике као непосредне и реалне праске и историју политичких теорија, аутор констатује да су управо идеје слободе, једнакости и демократије одувек били захтеви постављани од стране маса које су кроз различите облике политичког организовања тежиле њиховој реализацији, подграђујући своја разматрања бројним примерима како из теоријске литературе од антике па до савремености, тако и примерима друштвено-политичких процеса који су се у овом периоду одвијали. У наставку текста аутор др Зоран Николић разматра главне чиниоце политике „прелазне епохе“ и њен однос са осталим елементима живота друштвене стварности. Нарочиту пажњу посвећује питањима идеологије и партијског организовања, као и њиховом међусобном односу. Треће поглавље бави се демократијом, почевши, методолошки доследно, од одређења овог појма, пратећи еволуцију значења термина кроз историју, а затим разматра однос између демократије и слободе. Након детаљне теоријске анализе кандидат закључује да је слобода, и као специфичан категоријални систем и као практична појава, захтев који је

током целокупне историје истицан, заједно са демократијом, као идеал свако друштвеног система. Ово поглавље кандидат закључује разматрањем демократије као егзистенцијалног, политичког и филозофског питања. У четвртом поглављу, под насловом *Однос политике и демократије*, кандидат је захватио неколико проблемских кругова – концепт политичке партије и однос политичких партија и демократије, релацију демократије и једнопартијског и вишепартијског система, питање да ли политички плурализам доноси више или мање демократије, и коначно будућност политике и демократије и могућности превазилажења демократије. На ова питања се логично надовезује проблематика коју аутор обрађује у последњем поглављу – могућност конституисања оптималног политичког система. У Закључним разматрањима аутор констатује да политички системи савременог света слободу и демократију обезбеђују у формалном, али не и у суштинском смислу.

- Николић, Зоран, С. *Америчка елита власти*, Наука и друштво, Београд, 1998.

Монографија *Америчка елита власти*, обима 179 страна, бави се схватањем елите власти изложене у чувеној студији Рајта Милса *Елита власти*, и њене актуелности на крају двадесетог и почетку двадесет првог века. Структурно је подељена на Увод, шест поглавља и Закључак, а садржи и списак коришћене литературе. У Уводу указује на несумњиви значај Милсовог дела, као и на његову позитивну рецепцију у оквиру марксистичке мисли, пре свега на основу његовог критичког односа према друштвеној стварности уопште, а америчком друштву и политичком систему посебно, и излаже, у најопштијим цртама, Милсов допринос на плану теорије елита. Прво поглавље садржи преглед основних схватања елитизма, пошевши од претеча учења о елитама, преко конзервативног, либералног и критичког схватања овог феномена, а завршава се разматрањем Милсовог доприноса комплементарности политиколошког и социолошког схватања елита. У другом поглављу аутор образлаже актуелност Милсове социолошке и политиколошке мисли, обрађујући неколико проблемских кругова и аргуменујући због чега је Милсов поглед на елите релевантан и на крају двадесетог века, кроз призму одређења виших друштвених кругова и њихових обележја, значај јавног мњења и масовних медија, улогу средњег слоја као политичког чиниоца у савременом друштву, као и обрасце друштвеног деловања институција и њихове политичке моћи и улогу интелектуалаца као засебног друштвеног слоја са специфичним политичким обележјима. Наредно поглавље детаљније обрађује само Милсово схватање елите власти, и то кроз његову анализу политичке структуре друштва, концепт владајуће елите, улогу бирократије као потпоре власти и, коначно, кроз теорију равнотеже као могућности за остваривање политичке стабилности. Пето поглавље посвећено је дихотомијама фундаменталних категорија политичке структуре друштва: елита-маса, власт-ауторитет и моћ-насиље. Затим аутор разматра могућности и основне сфере глобалног друштвеног система, одређујући као основну међу њима политику, концепт демократије и основне услове и узроке недемократске структуре социјално-политичке сфере и могућности

слободе у политичком друштву. Последње поглавље, које говори о путевима обезбеђивња стабилне политичке структуре, почиње разматрањем тријадичног односа морал-политика-демократија, а завршава се изошењем ауторове анализе о претпоставкама оптималне стабилности социјално-политичке структуре. У Закључним разматрањима аутор учева да је Милсово виђење елите власти у суштини некомпатибилно са другим схватањима о узроцима настанка, методама одржања и условима функционисања елите власти, али то само истиче његов оригинални допринос елитистичким теоријама.

- Николић, Зоран, С. *Друштвена моћ*, Наука и друштво, Београд, 2000.

Монографија *Друштвена моћ*, обима 209 страна, представља опширну студију о концептуализацији политичке моћи у историји друштвено-политичке мисли, као и у делима савремених аутора. Кроз Увод и три поглавља, аутор покушава да одговори на питање порекла и облика друштвене моћи у различитим типовима друштвених и политичких система. У првом поглављу др Зоран Николић разматра развој социјалне мисли о појму моћи, однос моћи према сродним појмовима, елементе структуре друштвене моћи, као и њене облике: својинску моћ, функционалну моћ, статусну моћ, моћ знања и интелекта, манипулативну моћу мас-медијских средстава и физичку моћ. На основу овако успостављеног теоријског оквира, аутор у наредном поглављу обрађује институционализоване облике моћи, полазећи о одређења институција као образаца друштвеног делања, и детаљно у овом контексту анализирајући карактеристике привредних, војних, политичких, верских институција, као и специфичну улогу бирократије као облика и потпоре моћи. Затим се, у трећем поглављу бави анализом реалних центара друштвене моћи, почевши од разликовања између номиналне позиције власти и реалних центара моћи, а затим детаљно разматрајући финансијски и индустријски капитал, религиозну и војну детерминанту моћи, секте као социо-верске организације, улогу и моћ масонерије, затим концепте *arcana imperii* и новог светског поретка. Књига се завршава списком коришћене литературе.

- Николић, Зоран, С. *Феномен перцепције моћи*, Наука и друштво, Београд, 2002, ISBN 86-84333-01-2

Монографија др Зорана Николића *Феномен перцепције моћи*, Наука и друштво, Београд, 2002, обима 504 стране, укључујући и списак коришћене литературе, обрађује генезу развоја мисли о феномену перцепције моћи, механизме перцепције моћи, однос овог феномена са фундаменталним социјалним реалитетима, као и са друштвеним променама. Књига је структурно подељена на Увод и четири дела. У уводно-методолошким напоменама аутор излаже све релевантне елементе за формирање теоријско-концептуалног истраживања феномена перцепције моћи: дефиниције кључних појмова које је у истраживању користио, хипотетички оквир, формулацију проблема и предмет истраживања, зависне и независне варијабле и уопште дизајн емпиријског истраживања које је спровео. Затим, у првом делу, излаже приказ појма друштвене моћи кроз историју политичке мисли али и у радовима савремених теоретичара политике. У

другом делу др Зоран Николић веома детаљно теоријски концептуализује перцепцију моћи, полазећи од претеча развоја теоријске мисли о овом феномену, преко одређења самог појма. Затим обрађује социо-политички каузалитет перепције моћи, њену телеолошку димензију, као и облике у којима се манифестује. Коначно, кандидат даје основне назнаке проблема којима ће се бавити у наредним поглављима у оквиру овог дела рада – механизмима аугментационог облика перцепције моћи и механизмима редукционог облика перцепције моћи као субјективним детерминантама, и социо-политичком као објективном детерминантом перцепције моћи. Трећи део рада аутор је посветио односу феномена перцепције моћи према другим друштвеним појавама, односно фундаменталним социјалним реалитетима: јавним мњењем, моралом, демократијом и слободом, процесима васпитања и социјализације. Четврти део рада садржи анализу односа механизма перцепције моћи и социјалних промена, при чему је др Зоран Николић коректно анализира и микросоцијалне промене у оквиру глобалне друштвене структуре и макросоцијалне промене. Књигу обогаћује и прилог који садржи резултате емпиријског истраживања о доминантним облицима политичке моћи, перцепцији моћи и њеном односу са социо-политичким реалитетима и политичким променама које је аутор спровео.

- Николић, Зоран, *Механизована перцепција моћи*, Наука и друштво, Београд, 2003, ISBN 86-84333-00-4

Монографија др Зорана Николића *Механизована перцепција моћи* обима је 190 страна, укључујући и списак цитиране и коришћене литературе. Након уводних напомена, аутор теоријски одређује концепт механизоване перцепције моћи, полазећи од претеча развоја мисли о перцептивном феномену. Затим излаже кључне карактеристике појма перцепције моћи, на тај начин га теоријски омеђујући и дефинишући, и утврђује његове облике као и перцептивну аугментацију и редукцију реалне моћи. Управо механизмима перцептиве аугментације и редукције моћи посвећена су наредна два поглавља, док у трећем аутор обрађује социјалну, као објективну, детерминанту перцептивног феномена. Последње поглавље је посвећено односу механизоване перцепције и фундаменталних социјалних реалитета, укључујући јавно мњење, идеологију, морал, демократију и процесе васпитања и социјализације.

Следеће монографске публикације др Зорана Николића према мишљењу Комисије не спадају у научну област Политичке науке, нити у ужу научну област Политичка теорија, политичка историја и методологија политичких наука, те Комисија није улазила у детаљнију оцену њиховог садржаја и исправности категорија које је аутор за њих у приложеној библиографији навео:

- Николић, Зоран, С. *Милсова критичка социологија*, Наука и друштво, Београд, 1998. (M12)
- Николић, Зоран, С. *Социологија моћи*, Правни факултет – Универзитет у Источном Сарајеву, Источно Сарајево, 2007. (M12)

- Николић Зоран, С. *Опита социологија*, Правни факултет – Универзитет у Источном Сарајеву, Источно Сарајево, 2003. (М41)
- Николић, Зоран, С. *Социологија*, Правни факултет – Универзитет у Источном Сарајеву, Источно Сарајево, 2005. (М41)
- Николић Зоран, С. *Социологија и социологија права*, Факултет за европске правно-политичке студије, Нови Сад, 2007. (М41)
- Николић Зоран, С. *Увод у социологију права*, Правни факултет – Универзитет у Источном Сарајеву, Источно Сарајево, 2008. (М41)
- Николић Зоран, С. *Социологија са елементима социологије права*, Правни факултет – Универзитет у Источном Сарајеву, Источно Сарајево, 2009. (М41)
- Николић Зоран, С. *Методологија научно-истраживачког рада*, Факултет за економију и инжењерски менаџмент – Привредна академија, Нови Сад, 2010. (М41)
- Николић Зоран, С. *Савремена социологија*, Факултет за економију и инжењерски менаџмент – Привредна академија, Нови Сад, 2011. (М41)
- Николић Зоран, С. *Методологија научно-истраживачког рада*, други издање, Факултет за економију и инжењерски менаџмент – Привредна академија, Нови Сад, 2011. (М41)
- Николић, Зоран, и Николић Максимовић Зорана, *Правна етика*, Правни факултет за привреду и правосуђе, Нови Сад, 2016. (М41)
- Николић Зоран, *Пословна етика*, Факултет за економију и инжењерски менаџмент, Нови Сад, 2016. (М41)

6. Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33.

Др Зоран Николић је поред радова прихваћених као услов за избор у звање доцента године објавио, према достављеним подацима, следеће радове у категорији М33:

- Николић, Зоран, С. *Инструментализација национализма и проблем националног идентитета*, Научни скуп – Копаоничка школа, 2007.
- Nikolić, Zoran, S. Baker, Rudy, *Drama intelektualaca*, Naučni skup – Nauka i politika, Filozofski fakultet, Univerzitet u Istočnom Sarajevu, 2010.
- Николић, Зоран, С., *Савремени аспекти социолошког метода*, Научни скуп Наука и идентитет, Филозофски факултет, Универзитет у Источном Сарајеву, 2011.
- Николић, Зоран, С., *Плурално друштво у контексту модернизације, колективних идентитета и кризе колективних идентитета*, Излагање на научној конференцији Место традиције и модернизације у различитим концепцијама и стратегијама развоја земаља у транзицији, Филозофски

факултет, Ниш, Центар за социолошка истраживања, Пројекат 179074: Традиција, модернизација и идентитети у Србији и на Балкану у процесу европских интеграција, 2011.

Др Зоран Николић у овом раду истражује конструисање колективних идентитета у транзитним процесима и њихов однос са персоналним идентитетима као и услове објективне али и интересно пројектоване кризе идентитета. Полазећи од корелације модернизације, глобализације и колективних идентитета, аутор налази корене кризе идентитета у сталном флукусу у коме се налазе и персонални и колективни идентитети, прилагођавајући се захтевима измењених друштвених услова. Персонални и колективни идентитети међусобно се обликују у једном противречном процесу, те међу њима не мора постојати потпуна сагласност. Коначно, аутор указује на присутне процесе инструментализације колективних идентитета, са посебним освртом на просторе Балкана.

- Nikolic, Zoran, S., *Obsolescence, solipsism and fear – key coordinates of primitivism*, International Conference: Science and Modern University, Faculty of Philosophy, University of Niš, Serbia, 2012, pp. 48

У раду *Анахроност, солипсизам и страх – кључне координате примитивизма*, др Зоран Николић полази од става да је примитивни менталитет један од типова менталитета, дефинисаног као структурисана целина духовног устројства, ставова, представа, вредности, мотива и интереса и њима сагласних начина понашања, својствених како појединцима тако и друштвеним групама. Након разматрања кључних проблема и препрека са којим се суочавају тежње да се примитивни менталитет на одговарајући начин научно дефинише, аутор се опредељује за дефиницију по којој је примитивни менталитет структурисана целина духовног устројства, ставова, представа, вредности, мотива, интереса и њима сагласних понашања која су смисаоно усмерена на повређивање некога, делујући ретроградно и деструктивно на друштвену целину или неке њене делове. Међу особине примитивног менталитета аутор убраја анахроност, солипсизам као резултат фрустрације и енергије утрошене на прикривање мисли, и страх од других. Одређене друштвене околности, попут ентропичности и друштвене аномије, могу бити погодне за експанзију овог облика менталитета, који тежи да постане доминантан. Како је порекло примитивизма друштвено али и персонално, закључује аутор, тешко је очекивати његово искорењивање, његов нестанак са друштвено-духовног хоризонта цивилизације којој припадамо.

- Николић, Зоран, С., *Гандијев пацифизам – контекст косовске проблематике*, Филозофски факултет у Нишу, Међународна научна конференција Традиција, модернизација и идентитети III: дијалог култура и партнерство цивилизација на Балкану, Центар за социолошка истраживања, пројекат 179074, Центар за научно-истраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу, 2013, стр. 43

- Nikolic, Zoran, S., Transhumanism, bioethics and cyborgcracy, Science and the Modern University III, Faculty of Philosophy in Nis (štampan rezime), 2013, str. 369
- Николић, Зоран, *Незапосленост, раслојавање и сиромаштво у АП Војводини – социолошки аспект*, Привредна академија, Правни факултет за привреду и правосуђе у Новом Саду, XI традиционални научни скуп „Правнички дани проф. др Славко Царић“, Нови Сад, 2014.
- Nikolic, Zoran, *Regression economy, layering and poverty – for example Serbian*, 19th Eurasia Business and Economic Society Conference, Istanbul, Turkey, Technical University, Faculty of Management Department of Economics, 2016
- Николић Зоран, *Колективни идентитети и колективни псеудоидентитети*, Научна конференција: Однос традиције и модернизације у обликовању идентитарне културе друштвених група у савремености – Компаративна анализа резултата истраживања/истраживачких искустава у Србији и на Балкану, Пројекат 179074, Традиција, модернизација и национални идентитет у Србији и на Балкану у процесу европских интеграција, 2016.

7. Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63.

- Николић Зоран, С. „Незапосленост, раслојавање и сиромаштво у АП Војводини – социолошки аспект, *Зборник Правнички дани XI*, Привредна академија, Нови Сад, 2014.

У раду *Незапосленост, раслојавање и сиромаштво у АП Војводини* др Зоран Николић разматра повезаност незапослености са стопом и тенденцијама запослености, висином зарада, структуром месечних приходавања и расходавања домаћинства, просечним бројем чланова домаћинства, апсолутним и релативним сиромаштвом, квалитетом живота, институцијом брака, брачним и породичним групама, ванбрачним заједницама, наталитетом, кључним вредностима друштва и ставовима грађана о њима. У разматрању ових релација аутор полази од тезе да друштвена криза у Србији и Војводини има дубоке и вишеслојне корене, те да се они морају на одговарајући начин истражити и објаснити. У овом одломку из обимније студије, аутор даје назнаке генезе друштвене и економске кризе и њеног тока, и указује на неке од резултата спроведеног истраживања и њихове повезаности са наведеним друштвеним појавама.

Поред наведених, др Зоран Николић је објавио и следеће радове, чије су категоризације наведене онако како их је кандидат у приложеној библиографији класификовао:

- Николић, Зоран, С. Руди Бакер Р. (2010), Драма интелектуалаца, *Зборник радова са научног скупа*, Филозофски факултет, 5-2, Источно Сарајево: 208-221. (М14)

- Николић, Зоран, С. (2011), Неки аспекти метода социологије права, Зборник радова са научног скупа, Филозофски факултет, 5-2, Источно Сарајево: 285-308. (M14)
- Зоран С. Николић, Плурално друштво у контексту модернизације колективних идентитета и кризе колективних идентитета, Зборник радова: ТРАДИЦИЈА, МОДЕРНИЗАЦИЈА, ИДЕНТИТЕТИ – Место традиције и модернизације у различитим концепцијама и стратегијама развоја земаља у транзицији, Филозофски факултет – Универзитет у Нишу, Центар за социолошка истраживања, Ниш, 2011, стр. 637-650. УДК 323.1:316.47, 323.1:316.42 (M14)
- Николић, Зоран С. (2012), "Анахроност, солипсизам и страх – кључне координате примитивизам", у Божиловић, Н. И Петковић, Ј. (прир.), Модернизација, културни идентитети и приказивање разноликости, Зборник радова, Ниш: Филозофски факултет у Нишу, стр. 145-161. УДК 316.6, COBISS.SR-ID 1545041919 (M14)
- Зоран С. Николић, (2013), Гандијев пацифизам – контекст косовске проблематике "Бог сачува оног чије су побуде чисте" Махатма Ганди, Зборник: ТРАДИЦИЈА, МОДЕРНИЗАЦИЈА, ИДЕНТИТЕТИ – Дијалог култура и партнерство цивилизација на Балкану, Филозофски факултет – Универзитет у Нишу, Центар за социолошка истраживања, Ниш, стр. 142-157. УДК 172.4, COBISS.SR-ID 1544948735 (M14)
- Николић, Зоран, С. (2014), Трансхуманизам, биоетика и киборгкратија, Зборник радова: Савремене парадигме у науци и научној фантастици, Научни скуп: Наука и саврмени универзитет 3, Филозофски факултет – Универзитет у Нишу, Ниш: стр. 320-333. УДК 82.01:608.1, COBISS.SR-ID 1544948735 (M14)
- Николић, Зоран, (2014), Идеологија, политика, стварност – схватања Радослава Ратковића, Радослав Ратковић – живот и дело, Међународни тематски зборник, ур. Драган Симеуновић и Марија Ђорић, Београд, Наука и друштво Србије, Савез антифашиста Србије, фондација Heinrich Völl Stiftung, стр. 93-107. УДК 32:929, COBISS.SR-ID 303828743 (M14)
- Nikolic, Zoran (2016), Regression economy, layering and poverty – for example Serbian, 19th Eurasia Business and Economics Society Conference, Istanbul, Turkey, Technical University – Faculty of Management Department of Economics (M14)
- Nikolić, Zoran, Zorana Nikolić Maksimović (2017), The role of business ethics in modern business operation, *Innovation, ICT and Education for the Next Generation*, FIMEK, pp. 655-675 (M14)
- Николић, Зоран, С. (2006), Социологија права у, Зборник Правног факултета, 2, Источно Сарајево: 385-412. (M44)

- Николић, Зоран, С. (2006), Масовна култура као социјални стабилизатор, Зборник Правног Факултета, 3, Источно Сарајево: 134-157. (M44)
- Николић Зоран, С. (2007), Проблем метода социологије права, Зборник Правног факултета, 3, Источно Сарајево: 169-189. (M44)
- Николић, Зоран, С. (2008), Мобинг – узроци, типови, последице, Зборник Правног факултета, 4, Источно Сарајево: 51-73. (M44)
- Николић, Зоран, С. (2009), Политичко понашање као врста друштвеног понашања, Зборник Правног факултета, 5, Источно Сарајево: 112-129. УДК 342.8, COBISS.SR-ID 513141937 (M44)
- Николић, Зоран, С. (2004), Мир и потреба за њим – оглед из културе мира, Социолошки журнал, 2, Нови Сад: 36-57. УДК 327.57, COBISS.SR-ID 219681799 (M52)
- Николић, Зоран, С. (2005), Суштинска својства моћи – прилог из социологије моћи, Социолошки журнал, 3/2005, Нови Сад:35-52. УДК 316.344.4, COBISS.SR-ID 219779335 (M52)
- Николић, Зоран, С. (2006), Феномен перцепције моћи, Социолошки годишњак, 2, Пале: 335-359. (M52)
- Николић, Зоран, С. (2011), Метод социологије права и појаве права, Годишњак за социологију, 1, Ниш: 157-178. (M52)
- Николић, Зоран, С. (2011), Плурално друштво и колективни идентитети, Економија – теорија и пракса, 1, Нови Сад:87-107. УДк 316.613, COBISS.SR-ID (M53)
- Николић, Зоран, С. (2011), Конструкт политичке акције ЕУ, Економија-теорија и пракса, 2, Нови Сад: 104-118. УДК 32(4-675EU), COBISS.SR-ID 268310023 (M53)
- Николић, Зоран, С. (2007), Оглед из политичког понашања – политичка апстиненција, *Право и политика*, 1, Нови Сад: 29-41, УДК 342.843, COBISS.SR-ID 233649415
- Николић, Зоран, С. (2008), Мобинг – патолошка друштвена појава, *Право и политика*, 2, Нови Сад: 32-48, УДК: 658.310.42:364.636, COBISS.SR-ID 304036615
- Nikolic, Zoran, Baker, Roozbeh (Rudy) (2012), “Caught between politics and science: the dilemma of reason”, *Constellations*, USA: 212-246

1.4 Изборни услови дефинисани табелом Г2

1. Стручно-професионални допринос

1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству.

Др Зоран Николић је од 2014-2015. године био члан уређивачког одбора и стални рецензент часописа *Journal Jurisprudence*, а, према достављеним материјалима, и члан уређивачког одбора часописа *Право и политика* 2008. године. Био је и уредник часописа *Зборник радова* Правног факултета Универзитета у Источном Сарајеву.

3. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама.

Др Зоран Николић је приложио доказе о менторству три докторске дисертације и чланству у три комисије за оцену и одбрану докторске дисертације, као и о 12 менторстава мастер радова и чланства у шест комисија за оцену и одбрану мастер радова.

4. Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима.

- *Традиција, модернизација и национални идентитет Срба и на Балкану у процесу европских интеграција* (1709074), Центар за социолошка истраживања Филозофског факултета у сарадњи са центром за научна истраживања САНУ.
- *Решавање проблема незапослености на територији АП Војводине – одговор на социјална раслојавања уртокована новом глобалном рецесијом* (114-451-3609/2013-03), Аутономна покрајина Војводина, Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој, Универзитет Привредна академија у Новом Саду и Пољопривредни факултет у Новом Саду.
- *Међународне организације и њихов однос са Републиком Србијом*, Центар за стратешке студије, где је на позицији методолошког водитеља.

2. Допринос академској и широј заједници

2. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству.

Др Зоран Николић је од 2006. до 2008. године обављао дужност продекана за наставу на Правном факултету Универзитета у Источном Сарајеву, а од 2008. до 2010. на истом факултету је обављао дужност декана.

3. Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству

2. Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора или истраживача.

Др Зоран Николић је био ангажован у настави на бројним високошколским установама. У периоду док је био стално запослен на Правном факултету у Источном Сарајеву (2001-2012) држао је наставу и на другим факултетима тог Универзитета (Економском, Пољопривредном, Филозофском, Медицинском факултету и Факултету за производњу и менаџмент), као и на Факултету политичких наука Универзитета у

Београду. У периоду од 2007-2009. предавао је и на Факултету за европске правно-политичке студије Универзитета Сингидунум у Новом Саду, а 2007. и 2011. на Академији за дипломатију и безбедност, док је 2014. године предавао на Академији лепих уметности Универзитета Унион.

3. Руковођење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа.

Др Зоран Николић је члан Социолошког друштва Републике Српске, Војвођанске социолошке асоцијације, члан председништва удружења Наука и друштво, члан председништва удружења Друштво за истину, а у претходном сазиву био је члан председништва Социолошког друштва Републике Српске.

1.5 Мишљење о испуњености услова за избор у звање ванредног професора

Као *општи услов* за избор у звање ванредног професора релевантни прописи предвиђају да кандидат испуњава прописане услове за избор у звање доцента. Комисија сматра да кандидат др Зоран Николић испуњава све обавезне услове: 1. Приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе; 2. Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода; 3. Објављена три рада из категорије М51 из научне области за коју се бира; 4. Саопштен један рад на научном скупу, објављен у целини, као и изборне услове наведене у табели Г2. Међутим, кандидат, на основу приложене документације, односно оверених копија диплома основних и магистарских студија и дипломе о стеченом научном називу доктора наука, не испуњава законски услов по коме у звање доцента може бити биран кандидат који је одбранио докторску дисертацију из научне области за коју се бира, и који је на претходним нивоима студија имао просечну оцену најмање осам (8). Увидом у приложену документацију Комисија је утврдила да кандидат јесте магистрирао и докторирао из научне области Политичке науке, ужа научна област Политичка теорија, политичка историја и методологија политичких наука, али и да је просечна оцена кандидата на основним студијама на Факултету политичких наука била 7,53, дакле мање од тражене. Кандидат није доставио уверења о положеним испитима на основним и магистарским студијама, тако да Комисија није била у могућности да установи каква му је била просечна оцена на магистарским студијама (или нека еквивалентна вредност, с обзиром да су оцене на магистарским студијама Факултета политичких наука биле описног, а не бројчаног карактера). Комисија стога констатује да **др Зоран Николић не испуњава општи услов за избор у звање ванредног професора.**

Др Зоран Николић испуњава први обавезни услов за избор у звање ванредног професора: искуство у педагошком раду са студентима, односно, од стране високошколске установе позитивно оцењено приступно предавање из области за коју се бира, уколико нема педагошко искуство. Кандидат има богато наставно искуство на различитим факултетима у трајању од најмање 17 година. Предавао је велики број предмета из области социологије, права и политичких наука.

Други обавезан услов за избор у звање ванредног професора је позитивна оцена педагошког рада (ако га је било) добијена у студентским анкетама током целокупног протеклог изборног периода. Др Зоран Николић је приложио позитивне резултате евалуације свог наставног рада за школску 2012/2013. годину. Имајући у виду да је кандидат предавао на великом броју високошколских установа, Комисија је мишљења да **нису предочени довољни докази да др Зоран Николић испуњава други обавезан услов за избор у звање ванредног професора.**

Трећи обавезан услов за избор у звање ванредног професора захтева објављена два рада из категорије М20 или пет радова из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. Анализом радова које кандидат приложио као и провером категоризације часописа у којима су објављени, Комисија је утврдила да приложени радови углавном нису из научне области Политичке науке и/или не припадају наведеним категоријама. Ако се изузму три рада из категорије М51, које је комисија признала као испуњен услов за избор у звање доцента, др Зоран Николић је објавио један рад из научне области Политичке науке у часопису категорије М24: Николић, Зоран, С. „Инструментализација национализма и проблем националног идентитета“, *Правни живот*, 14/2007, год. 56, књига 514, 2007, стр. 671-691; и један рад у категорији М51: Николић, Зоран, С, Roozbah Baker R. Интелектуалци и политика, *Култура полиса*, 16, 2011, стр. 37-56. На основу тога Комисија констатује да **др Зоран Николић не испуњава трећи обавезни услов за избор у звање ванредног професора.**

Учешћем на три научна пројекта **др Зоран Николић је испунио четврти обавезни услов за избор у звање ванредног професора:** оригинално стручно остварење или руковођење или учешће у пројекту.

Пети обавезни услов за избор у звање ванредног професора је одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање. Др Зоран Николић је у досадашњој научној каријери објавио пет научних монографија из уже научне области Политичка теорија, политичка историја и методологија политичких наука. Стога Комисија сматра да **др Зоран Николић испуњава пети обавезни услов за избор у звање ванредног професора.**

Шести обавезни услов за избор у звање ванредног професора јесте један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33. Др Зоран Николић је објавио више радова са међународних научних скупова, те је став Комисије да **др Зоран Николић испуњава шести обавезни услов за избор у звање ванредног професора.**

Последњи обавезни услов за избор у звање ванредног професора, један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63, др Зоран

Николић је испунио тиме што је одломак (према подацима наведеним у публикацији) из елабората научног пројекта Решавање проблема незапослености на територији АП Војводине – одговор на социјална раслојавања узрокована новом глобалном рецесијом) објавио као рад у категорији М61 - предавање по позиву са скупа националног значаја штампано у целини у зборнику радова са научног скупа *Решавање проблема незапослености на територији АП Војводине – одговор на социјална раслојавања узрокована новом глобалном рецесијом*, 2014. године. Комисија сматра да је **др Зоран Николић на овај начин испунио седми обавезни услов за избор у звање ванредног професора.**

Комисија је утврдила и да **др Зоран Николић испуњава изборне услове за избор у звање ванредног професора.**

На основу утврђених чињеница, мишљење Комисије је да **др Зоран Николић не испуњава све услове за избор у звање ванредног професора за ужу научну област Политичка теорија, политичка историја и методологија политичких наука на Универзитету у Београду – Факултету политичких наука.**

2. Др Ивана Дамњановић

2.1 Биографија

Ивана Дамњановић рођена је [REDACTED] у Београду. На Факултету политичких наука Универзитета у Београду дипломирала је 2000. године са просечном оценом 9,58. На истом факултету је наставила даље школовање, и стекла диплому специјалисте за тероризам и контратероризам (2005), одбранивши завршни специјалистички рад на тему *Тероризам и интернет*. Након тога је 2006. године је одбранила магистарски рад на тему *Теоријски концепти демократизације*, пред комисијом у саставу: ментор проф. др Драган Симеуновић, проф. др Радослав Ратковић и проф. др Ненад Кеџмановић, стекавши тиме диплому магистра политичких наука. Научни степен доктора политичких наука стекла је 2013. године одбранивши дисертацију на тему *Однос политике и технологије у савременој политичкој теорији*, пред комисијом у чијем су саставу били: ментор проф. др Драган Симеуновић, проф. др Радослав Ратковић и проф. др Небојша Петровић.

Током своје досадашње каријере, објавила је две научне монографије, преко двадесет радова у домаћим и међународним часописима и зборницима и своја истраживања представила на великом броју научних скупова. У последњем пројектном циклусу ангажована је на пројекту бр. 179076, *Политички идентитет Србије у регионалном и глобалном контексту*. Члан уређивачког одбора зборника *Радослав Ратковић: живот и дело* (Наука и друштво, 2014), редакције часописа *Наука и друштво*, и рецензент часописа *Годишњак Факултета политичких наука, Bulletin of Science, Technology & Society*, и *Зборник радова Правног факултета у Нишу*. Једна је од уредница

књиге *Приче о пркосним Српкињама* (Urban reads, 2018). Члан је професионалних удружења EASST (*European Association for the Study of Science and Technology*) и SPT (*Society for Philosophy and Technology*).

2.2 Општи услов: Испуњени услови за избор у звање доцента

Кандидаткиња је 10.12.2013. године изабрана у звање доцента за за ужу научну област Политичка теорија, политичка историја и методологија политичких наука на Факултету политичких наука Универзитета у Београду, те је том приликом утврђено да испуњава све услове прописане Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Београду и Факултета политичких наука и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду за избор у звање доцента.

2.3 Обавезни услови

1. Искуство у педагошком раду са студентима, односно, од стране високошколске установе позитивно оцењено приступно предавање из области за коју се бира, уколико нема педагошко искуство.

Ивана Дамњановић је у настави на Факултету политичких наука Универзитета у Београду ангажована је у континуитету од 2000. године, најпре по уговору као сарадник-демонстратор, а од 2002. године у звању асистента приправника. Академску каријеру наставила је у звању асистента од 2006-2013. године, а од 2013. године ангажована је у звању наставника – доцента. По програму акредитованом 2009. године изводила је вежбе на предметима *Увод у политичку теорију*, *Историја српске политичке мисли* и *Феноменологија насиља*. По акредитацији од 2015. године изводи наставу на предметима *Увод у политичку теорију*, *Историја српске политичке мисли*, *Феноменологија насиља* на основним студијама; на предметима *Демократија и насиље* и *Употреба интернета у криминално-политичке сврхе* на мастер студијама политикологије, модул Политичко насиље и држава, као и на предмету *Политика од илузије до стварности* на докторским студијама политикологије. На свим предметима непрестано је радила на иновирању наставних метода и садржаја, уводећи нове облике рада са студентима. Приредила је и учинила доступним студентима и ридере за предмете на предметима *Демократија и насиље* и *Употреба интернета у криминално-политичке сврхе*.

2. Позитивна оцена педагошког рада (ако га је било) добијена у студентским анкетама током целокупног протеклог изборног периода.

У периоду од последњег избора у звање 2013. године др Ивана Дамњановић је ангажована у настави на основним, мастер и докторским студијама на Факултету политичких наука. Наставним планом и програмом акредитованим 2009. године била је ангажована на предметима *Увод у политичку теорију* (обавезан предмет за све смерове у I семестру), *Историја српске политичке мисли* (изборни предмет за студенте Политиколошког смера у V семестру) и *Феноменологија насиља* (изборни предмет за студенте Политиколошког смера у VII семестру). Наставним планом и програмом

акредитованим 2015. године изводи наставу на предметима *Увод у политичку теорију* (обавезан предмет за све смерове у I семестру), *Историја српске политичке мисли* (обавезан предмет за студенте Политиколошког смера у II семестру), *Феноменологија насиља* (изборни предмет за студенте Политиколошког смера у VII семестру) на основним студијама; на предметима *Демократија и насиље* (обавезан предмет у I семестру) и *Употреба интернета у криминално-политичке сврхе* (изборни предмет I семестру) на Мастер академским студијама политикологије, модул Политичко насиље и држава.

Кандидаткиња је доставила следеће извештаје о резултатима студентских оцена педагошког рада:

За 2013/2014. школску годину:

Увод у политичку теорију 4,57 (укупно 484 анкете);

Историја српске политичке мисли 4,72 (укупно 25 анкета);

Феноменологија насиља 4,95 (укупно 32 анкете).

За 2014/2015. школску годину:

Увод у политичку теорију (Међународна политика, 74 анкете) 4,44

Увод у политичку теорију (Новинарство, 95 анкета) 4,51

Увод у политичку теорију (Политикологија, 47 анкета) 4,62

Увод у политичку теорију (Социјална политика и социјални рад, 57 анкета) 4,67

Историја српске политичке мисли (Политикологија, 55 анкета) 4,64

Феноменологија насиља (Политикологија, 52 анкете) 4,81

За 2015/2016. школску годину:

Увод у политичку теорију (Међународне студије, 82 анкете) 4,44

Увод у политичку теорију (Новинарство, 100 анкета) 4,40

Увод у политичку теорију (Политикологија, 40 анкета) 4,78

Увод у политичку теорију (Социјална политика и социјални рад, 58 анкета) 4,46

Историја српске политичке мисли (Политикологија, 62 анкете) 4,50

Историја српске политичке мисли (Политикологија, 33 анкете) 4,77

Феноменологија насиља (Политикологија, 65 анкета) 4,65

(Током ове школске године предмет *Историја српске политичке мисли* се изводио и по акредитацији из 2009. на трећој години студија и по акредитацији из 2015. на првој години студија, отуда се два пута појављује у евалуацијама).

Демократија и насиље (18 анкета) 4,93

Употреба интернета у криминално-политичке сврхе (18 анкета) 4,92

За 2016/2017. школску годину:

Увод у политичку теорију (Међународне студије, 75 анкета) 4,66

Увод у политичку теорију (Новинарство, 78 анкета) 4,48

Увод у политичку теорију (Политикологија, 41 анкета) 4,79

Увод у политичку теорију (Социјална политика и социјални рад, 46 анкета) 4,65

Историја српске политичке мисли (Политикологија, 35 анкета) 4,80

Историја српске политичке мисли (Политикологија, 33 анкете) 4,48

Феноменологија насиља (Политикологија, 45 анкета) 4,72

(Током ове школске године предмет *Историја српске политичке мисли* се изводио и по акредитацији из 2009. на трећој години студија и по акредитацији из 2015. на првој години студија, отуда се два пута појављује у евалуацијама).

Демократија и насиље (15 анкета) 4,93

Употреба интернета у криминално-политичке сврхе (10 анкета) 4,97

За 2017/2018. школску годину:

Увод у политичку теорију (Међународне студије, 88 анкета) 4,77

Увод у политичку теорију (Новинарство, 116 анкета) 4,56

Увод у политичку теорију (Политикологија, 50 анкета) 4,62

Увод у политичку теорију (Социјална политика и социјални рад, 82 анкете) 4,71

Феноменологија насиља (Политикологија, 58 анкета) 4,79

Демократија и насиље (6 анкета) 4,83

Употреба интернета у криминално-политичке сврхе (4 анкете) 5,00

(Током ове школске године предмет *Историја српске политичке мисли* се изводио у летњем семестру, због чега резултати евалуације још нису доступни.)

Просечна оцена педагошког рада др Иване Дамњановић у претходном изборном периоду према резултатима студентских анкета износи 4,74 од могућих 5,00.

3. Објављена два рада из категорије М20 или пет радова из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира.

- Ivana Damnjanić, „Democratic innovations in Serbia: A misplaced trust in technology“, *Contemporary Politics*, doi: 10.1080/13569775.2018.1544028 (IF 2017: 0.667) (M23)

Овај рад је кандидаткиња др Ивана Дамњановић пријавила као прихваћен за објављивање, приложивши уговор о објављивању и прихваћену верзију рада. Рад је у међувремену објављен у онлајн верзији и може му се приступити на адреси: <https://doi.org/10.1080/13569775.2018.1544028>, док се на штампање броја за који је прихваћен још чека. Комисија је увидом у класификацију часописа на сајту <http://kobson.nb.rs> установила да је импакт фактор часописа за 2017. (последњу доступну) годину коректно наведен и да часопис припада категорији М23 – међународни часопис (часопис који се налази на попису ЈЦР, али према ИФ2 није у својој области наука рангиран међу првих 60% часописа).

У овом чланку др Ивана Дамњановић, полазећи од теоријског оквира развијеног у оквиру проучавања демократских иновација, анализира домете три пројекта изведена у Србији – портала е-Партиципација, веома сличних пројеката Питајте посланике и Питајте одборнике и пројекта умрежавања месних заједница у општини Ужице. На основу података које је прикупила из отворених извора и интервјуа са учесницима пројеката, ауторка је оценила успех пројеката у односу на два критеријума – домета, односно тога у којој мери пројекат успева да мобилише грађане, нарочито оне који су недовољно представљени или недовољно укључени у политичке процесе; и утицаја на конкретне политичке мере – односно степена у коме пројекти утичу на доношење конкретних политичких мера и програма у одређеној области. Ауторка закључује да се ниједан од анализираних пројеката не може без остатка назвати успешним, али да су узроци и степен њиховог неуспеха донекле различити, и из тога извлачи закључке о могућим корацима који би сличне пројекте у будућности могли учинити успешнијим.

- Ивана Дамњановић, „Партиципативни експерименти у Србији: демократске иновације?“, *Српска политичка мисао*, год. XXV, vol. 60, бр. 2/2018, стр. 27-43 (М24)

Чланак објављен у часопису *Српска политичка мисао*, за који је Комисија утврдила да се по последњој Категоризацији часописа надлежног министарства налази у М24 категорији за 2018. годину, такође се бави код нас до сада мало истраживаном проблематиком демократских иновација. Полазећи од појмовних одређења и класификација изложених у рецентној и репрезентативно одабраној страниј литератури о демократским иновацијама кандидаткиња аргументовано образлаже своју тезу да низ партиципативних пракси које се у Србији спроводе може истраживати уз помоћ теоријског оквира демократских иновација. Неки од ових инструмената, попут референдума и народне иницијативе, одавно инкорпорирани у позитивно право, док су други спровођени углавном у оквиру заједничких пројеката локалне самоуправе и организација цивилног друштва, пре свега уз финансијску подршку страних донатора. У својим закључцима ауторка констатује да су у Србији демократске иновације данас пре свега у функцији даљег ојачавања и консолидације представничке демократије, са израженом партиципативном али не и делиберативном компонентом., и сугерише потребу за даљим емпиријским истраживањима у овом правцу, би допринела бољем разумевању

предности али слабости оваквих активности и била од користи како истраживачима тако и активистима који на њиховом увођењу раде.

Кандидаткиња је у М23 категорији пријавила још један рад:

- Ivana Damjanović, “Polity Without Politics? Artificial Intelligence Versus Democracy: Lessons From Neal Asher’s Polity Universe”, *Bulletin of Science, Technology & Society*, vol. 35, no. 3-4, 2015, doi:10.1177/0270467615623877, pp. 76-83.

Увидом у класификацију часописа на сајту <http://kobson.nb.rs> Комисија је установила да се часопис *Bulletin of Science, Technology & Society*, иако га објављује угледан академски издавач (SAGE), не налази на одговарајућим листама, те да по овом критеријуму не испуњава услов за класификацију у М23 категорију. Додатним претрагама у базама WoS и SJR Комисија је утврдила да часопис није реферисан у WoS, док је у SJR последњи пут категоризован 2008. године, тако да ни по овом основу не испуњава услове за М23 категоризацију. Имајући све наведено у виду, Комисија је одлучила да овај рад не узме у обзир.

Др Ивана Дамњановић је пријавила и два рада из категорије М51:

- Ивана Дамњановић, „Технологија и моћ: специфичности војне технологије“, *Војно дело*, 4/2015, год. LXVII, стр. 130-141
- Ивана Дамњановић, „Технологија између утопије и дистопије“, *Годишњак Факултета политичких наука*, Година VIII, Број 11, 2014, стр. 9-22

Увидом у Категоризацију научних часописа надлежног Министарства за одговарајуће године, Комисија је утврдила да су радови исправно категоризовани и да спадају у научну област Политичке науке, ужа научна област Политичка теорија, политичка историја и методологија политичких наука.

4. Оригинално стручно остварење или руковођење или учешће у пројекту.

Др Ивана Дамњановић је од 2011. године ангажована на пројекту бр. 179076, *Политички идентитет Србије у регионалном и глобалном контексту*.

5. Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање.

- *Политика и технологија: теоријски приступи*, Удружење „Наука и друштво“ Србије, Београд, 2018, УДК 32, 62; ISBN 978-86-84333-29-4 (М42)

Монографија др Иване Дамњановић *Политика и технологија: теоријски приступи* обима је 183 стране, укључујући и библиографију и индекс појмова и имена и опремљена је одговарајућом научном апаратуром. Монографија је подељена на Увод, три поглавља и Закључак. У Уводу ауторка образлаже научни и друштвени значај одабраног предмета

истраживања, и наводи кратак преглед претходних истраживања овог проблема, као и најзначајније ауторе који су се у својим делима бавили овим питањем. Друго поглавље носи наслов „Политика и технологија: одређење и дефиниционе контроверзе“. У њему кандидаткиња излаже досада у научној литератури уочене проблеме при дефинисању политике и технологије, даје преглед најзначајнијих типова дефиниција ова два феномена, и коначно, образлаже због чега се определила за конкретне дефиниције како најоправданије, операционализоване и примене за истраживање ових појава из перспективе политичких наука.

Друго поглавље, „Знање и моћ – однос политике и технологије у историји политичке мисли“ садржи историјски преглед ставова најзначајнијих аутора који су се овом проблематиком бавили, од античких схватања о овим питањима, преко кључних фигура које су обележиле почетке модерних схватања овог феномена. Нарочиту пажњу ауторка је посветила Беконовом опусу, као у многим погледима дефинишућим за све касније дискусије о овој појави. Поред тога, обрадила је и схватања политике као технике у делима Макијавелија, Хобса и Спинозе, као и главне домете аутора који припадају епохи просветитељства. Као два изузетно значајна пола између којих се крећу савремена промишљања односа политике и технологије ауторка је у посебним потпоглављима обрадила ову тематику у радовима Карла Маркса и Макса Вебера. Овај део рада закључују разматрања радова критичара просветитељства и идеје прогреса, са нарочитим освртом на тзв. мит о племенитом дивљаку, ауторе критичке теорије, као и заступнике тезе о аутономности технологије.

Треће поглавље, „Политика и технологија: приступ у савременој политичкој теорији“ садржи детаљан приказ четири приступа које је ауторка издвојила као репрезентативне и најважније: инструментализам, технолошки детерминизам, социоцентричне приступе и системски приступ. Нарочити допринос представља њена анализа у нашој науци до сада недовољно обрађена анализа социоцентричних приступа, са нагласком на друштвеној конструкцији технологије и актер-мрежа теорији, као и системског приступа у који сврстава опус Ленгдона Винера и Томаса Хјуза.

У Закључку ауторка сумира претходно изнесене ставове, изводи синтетички закључак о дOMETИМА различитих теоријских приступа када је реч о истраживању односа између политике и технологије и указује на неколико најинтересантнијих и најважнијих питања ка којима би требало усмерити даља истраживања.

6. Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33.

- Ivana Damjanović, „Increasing Transparency and Accountability with ICTs: A Case from Serbia“, in Alexander Balthasar, Blaž Golob, Hendrik Hansen, Robert Müller-Török, Andras Nemeslaki, Johannes Pichler, Alexander Prosser (eds.), *Multi-Level (e)Governance: Is ICT a means to enhance transparency and democracy?*, Austrian

Computer Society, pp. 41 - 52, ISBN 978-3-903035-11-9, Mađarska, 12. - 13. May, 2016 (M33)

У овом раду ауторка разматра недостатке консолидоване демократије у Србији, пре свега у областима партиципације грађана и одговорности изабраних званичника, и анализира начине на које два експериментална пројекта покушавају да ове недостатке превазиђу. Оба пројекта су спровеле организације цивилног друштва, у покушају да успоставе канал за редовну и двосмерну комуникацију између грађана и њихових представника, применом информационих технологија. Реч је о пројектима Посланика у оквиру пројекта Отворени парламент и пројекта Питајте одборнике спроведеног у граду Краљеву. Кључни налаз је да иако има неких позитивних резултата, и информационо-комуникационе технологије заиста могу представљати користан алат помоћу кога грађани и цивилно друштво могу у већој мери него до сада утицати на посланике и учинити их пријемчивијим за захтеве и одговорнијим, овакви пројекти захтевају сталну финансијску и инфраструктурну потпору без које не могу у потпуности испунити свој потенцијал.

7. Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63.

- Ивана Дамњановић, „Технолошке и демократске иновације - комплементарни или супротни процеси“, у Весна Кнежевић-Предић (ур.), *Политички идентитет Србије у регионалном и глобалном контексту*, Факултет политичких наука, Београд, 2015, ISBN 978-86-84031-86-2, стр. 99-110 (M63)

У овом раду др Ивана Дамњановић се упушта у пре свега теоријску анализу концепата иновације у контексту технологије и политике. Тачку пресека, али са различитим предзнаком, истраживања технолошких и демократских иновација у друштвеним наукама чини дело Јозефа Шумпетера, који се често у литератури из области економије назива „пророком иновација“, имајући у виду да је први постулирао да иновације представљају мотор економског раста. Са друге стране, концепт демократских иновација, присутан послењих деценија у политичким наукама, укорењен је пре свега у партиципативној и делиберативној демократској теорији, које су формулисане у изразитој опозицији према Шумпетеровом концепту демократског компетитивног елитизма. Концепти технолошких и демократских иновација повремено остварују синергију у деловању и воде повећању могућности за партиципацију грађана, али често и оснажују постојеће друштвене неравноправности, закључује ауторка.

Поред већ поменутих радова, кандидаткиња др Ивана Дамњановић је у периоду од претходног избора у звање објавила и следеће публикације:

- Ivana Damnjanić, “Political violence, technology, and the birth of modern dystopia”, *Nauka i društvo*, br.2, 2016, str. 7-27 (M54)
- Ivana Damnjanić, “Political violence and technology”, *Nauka i društvo*, br.1, 2015, str. 129-145 (M54)

- „ОЕБС и регулатива у области технологије“, у Мина Зиројевић, Весна Ђорић (урс.), *Четрдесет година од потписивања хелсиншког завршног акта*, Институт за упоредно право, Београд, 2015, ISBN 978-86-80186-10-8, стр. 135-148 (М14)
- „Радослав Ратковић о месту науке о политици у систему наука“, у Драган Симеуновић, Марија Ђорић (урс.), *Радослав Ратковић, живот и дело*, Удружење Наука и друштво Србије/Савез антифашиста Србије/Heinrich Böll Stiftung, Београд, 2014, ISBN 978-86-84333-23-2 стр. 108-119 (М14)
- *Slavers or shepherds: competing imaginaries of AI in popular culture and their political implications*, 7th STSItalia Conference, Technoscience from Below, June 14/16 2018, University of Padova, Italy, http://www.stsitalia.org/wp-content/uploads/2018/06/AbstractFromBelow_STS-Italia-2018-Book-of-Abstract_Finalpdf.pdf (рад објављену у изводу, М34)
- *Техника и моћ: Тадићева рецензија критичке мисли о техници*, Filozofija krize i otpora : misao i delo Ljubomira Tadića : naučni skup [Beograd, 2.-3. jun 2017.] : [zbornik rezimea], Institut društvenih nauka, Beograd, 2017. (рад објављен у изводу, М64)
- *Build it and they will (not) come: ICTs and democratic innovation in Serbia*, Science and Technology by Other Means – Exploring collectives, spaces and futures, EASST/4S 2016 Conference, 31.08-03.09. 2016, Barcelona, Spain, http://www.nomadit.co.uk/easst/easst_4s2016/panels.php5?PanelID=3919 (рад објављену у изводу, М34)
- *Технолошке и демократске иновације - комплементарни или супротни процеси*, у *Knjiga sažetaka / Naučna konferencija Politički identitet Srbije u globalnom i regionalnom kontekstu*, Fakultet političkih nauka, Beograd, 6. novembar 2015 ; (ur.Vesna Knežević-Predić), str. 25-26, ISBN 978-86-84031-85-5 (рад објављен у изводу, М64)
- *Hackivism in Serbia - From patriotic hacking to social media (ab)use*, Situating Solidarities: social challenges for science and technology studies Biennial Conference of the European Association for the Study of Science and Technology (EASST 2014), September 17-19th, 2014, Torun, Poland, <http://www.nomadit.co.uk/easst/easst2014/panels.php5?PanelID=3259> (рад објављену у изводу, М34)

2.4 Изборни услови дефинисани табелом Г2

1. Стручно-професионални допринос

1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству.

Др Ивана Дамњановић је била члан уређивачког одбора зборника радова *Радослав Ратковић: живот и дело* [међународни тематски зборник], (уредници Драган

Симеуновић, Марија Ђорић), Удружење "Наука и друштво"/Савез антифашиста Србије/Фондација "Heinrich Böll Stiftung", Београд, 2014, ISBN 978-86-84333-23-2

2. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама.

Према достављеној документацији, др Ивана Дамњановић је до сада именована за ментора 13 завршних радова на мастер студијама Факултета политичких наука, док је у 26 комисија за одбрану мастер радова учествовала као члан или председник комисије. Била је и члан комисије за одбрану четири докторске дисертације, док је два пута именована за ментора докторске тезе.

2. Допринос академској и широј заједници

1. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству.

Др Ивана Дамњановић је члан Дисциплинске комисије Факултета политичких наука и Савета Факултета политичких наука у последњем сазиву.

3. Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству

1. Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора или истраживача.

Др Ивана Дамњановић ангажована је на извођењу наставе на предмету *Технологија и безбедност* на програму мастер академских студија Тероризам, организовани криминал и безбедност, које се изводе при Универзитету у Београду. Током 2016. године је у статусу гостујућег истраживача боравила на Institute for Advanced Studies on Science, Technology and Society (IAS-STs) у Грацу.

2. Руковођење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа.

Др Ивана Дамњановић је чланица професионалних удружења EASST (*European Association for the Study of Science and Technology*) и SPT (*Society for Philosophy and Technology*).

2.5. Мишљење о испуњености услова за избор у звање ванредног професора

На основу утврђених чињеница, мишљење Комисије је да др **Ивана Дамњановић** испуњава све услове за избор у у звање ванредног професора за ужу научну област **Политичка теорија, политичка историја и методологија политичких наука на Универзитету у Београду – Факултету политичких наука.**

III – Закључак и предлог Комисије

Увидом у материјале које су кандидати, др Зоран Николић и др Ивана Дамњановић доставили, Комисија је могла да стекне целовит увид у њихов досадашњи научни и наставни рад.

Др Зоран Николић је већ формиран и етаблиран научни радник, са вишедеценијским искуством у настави на једанаест факултета, и великим бројем објављених радова – научних чланака у часописима и зборницима, монографија и уџбеника. Један број тих радова представља допринос из научне области Политичке науке, ужа научна област Политичка теорија, политичка историја и методологија политичких наука. Реч је пре свега о монографијама објављеним у периоду од 1998. до 2003. године, а које су добрим делом плод истраживања које је др Зоран Николић обавио припремајући свој магистарски рад и докторску дисертацију на Факултету политичких наука. У каснијем периоду своје научне каријере др Зоран Николић је истраживачку пажњу усмерио ка другим научним областима, пре свега Социолошким наукама, где се може сврстати највећи део његових објављених радова. Политиколошким темама се враћао повремено, и Комисија је све те радове узела у обзир. Услед кретања у више научних области, радови кандидата у М20 и М51 категоријама углавном не спадају у научну област Политичке науке, те он не испуњава обавезан услов – два објављена рада из категорије М20 или пет радова из категорије М51 у периоду од последњег избора у звање из научне области за коју се бира. Према важећим законским одредбама, др Зоран Николић не испуњава ни законски услов за избор у звање доцента, односно нема просечну оцену вишу од осам на претходним нивоима студија (основним и магистарским), што је општи услов за избор у више звање.

Др Ивана Дамњановић испуњава све одговарајућим прописима предвиђене услове за избор у звање ванредног професора. Сви њени објављени радови, укључујући и рад објављен у часопису са SSCI листе, спадају у научну област Политичке науке, ужа научна област Политичка теорија, политичка историја и методологија политичких наука. Њена истраживачка интересовања су пре свега у пољу демократске теорије, односа политике и технологије, политичког насиља, утопије и дистопије. Нарочито својим радовима о односу различитих политичких феномена и технологије, као и о до сада код нас веома мало обрађиваној проблематици демократских иновација, она отвара нове перспективе у нашој политичкој науци. Наставни рад др Иване Дамњановић на Факултету политичких наука константно је у свим школским годинама током претходног изборног периода оцењиван веома високо од стране студената.

Комисија стога, на основу изнетих аргумената, предлаже Наставно-научном већу Факултета политичких наука да предложи кандидаткињу др Ивану Дамњановић за звање ванредног професора са пуним радним временом за ужу научну област Политичка теорија, политичка историја и методологија политичких наука и да одлуку проследи Универзитету у Београду на даље одлучивање.

У Београду, 20. новембра 2018.

КОМИСИЈА:

1. Проф. др Драган Симеуновић, Факултет политичких наука
2. Проф. др Иван Радосављевић, Факултет политичких наука
3. Др Живојин Ђурић, Институт за политичке студије